

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

CXXVII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

tionibus aliis, damnatis inesse audacter inficiatur. Cui rei fidei facient ea, quæ sub initium hujus discursus ex scriptis Theologorum Lutheranorum in medium produximus.

CXXVI. Longum iter hastenus emensi sumus, circa controversiam multorum opinione sterilem nimis diu & prolixè occupati. Fatemur verò, præter opinionem excrevisse meditationes nostras. Causa est, quod adversus Scholasticos & Rob. Parkerum, datâ operâ disputare animus fuerat, quorum illi actualia damnatorum peccata, præeunte Magistro, hic verò habituale etiam, duce Hug. Sanfordo, iis usi argumentis, in dubium vocant, quorum consideratio partim multis fidei articulis insigne lumen affundit, partim, ad quos tetros errores principia Romanæ & Reformatae Ecclesiæ, earundem sectatores præcipites agant, quasi ad oculum ostendit. Vertitur enim v. g. hic universus de peccato cum actuali tum originali articulus; quid propriè peccatum sit & constituat? An omnis inordinatus & contra legem tendens motus peccati rationem habeat? Utrum omne peccatum necessariò sit voluntarium? Unde peccatum, tanquam ex fonte & causa promanet? An peccatum sine peculiari gratiâ deponi possit? Utrum omne peccatum suâ naturâ mereatur mortem & damnationem æternam, ubicunque etiam locorum committatur? Quæ singula, & alia plura dum in hoc argumento rectè perpendendo excuti necesse est, quantopere extenuetur per hypotheses Scholasticas & Pontificias peccati, inprimis habitualis, natura, & quâ ratione peccandi necessitas, ipsi naturæ in puris, ut vocant, naturalibus, concreata, in DEUM creatorem, quod nefandum dictum est, refundatur, & quod denique pro diversâ status locique conditione id, quod hodie abominandum oculis Divinis flagitium est, peccati indolem exuere & amittere omnem possit reatum, sole, dum in meridie lucet, clarius simul innotescit. Necesse igitur fuerat, ut hi tanti errores non obiter, sed studiosè refellerentur, veritas verò cœlestis, quam labefactari nefas est, in apricum produceretur.

CXXVII. Præterea de verâ ratione boni malique, an utrumque ad voluntatem DEI, tanquam ultimam & fundamentalem normam, an verò ad ipsam sanctissimæ & optimæ in sese naturæ

Divinae proprietatem exigendum sit? Unde utrumque, tanquam ex principio formali & manifestativo, immotè cognoscendum? Quousque lex naturæ aut moralis hominem obliget? Et utrum æternæ sit ac immutabilis veritatis? & quæstionum ejusmodi aliarum, quarum cognitio prorsus necessaria est Theologo, copiosum nobis instituendum fuerat examen; ut quanta sententiarum monstra Theologia Reformata circa bonum, malumque, solâ ^{theor} tale, & in se prorsus indifferenti alar? quâ lex naturæ rationali intimè & essentialiter inhærens in constitutionem liberrimam & qualibet horâ mutabilem convertitur, neque nisi eos obligat, qui in præsentî vitâ constituti præstare ea, quæ legis sunt, facile possunt; ex solidis fundamentis pateret. Id verò perfunctoriâ duntaxat operâ agi non poterat, nisi perpetuos in legentiû animis scrupulos relinquere & dubitationibus ansam amplioem præbere voluissemus.

CXXVIII. Taceo plurima S. Lîterarum, eaque illustria, loca, quæ ab affectis interpretationibus liberanda & vero, genuinoque sensui restituenda fuerant. At verò quid jucundius, quid utilius, aut quid magis necessarium est Theologiæ studioso, quam in adyta sanctissimorum Dei eloquiorum penetrare, & quid vel veteres vel recentioris ævi Doctores in sermones Divinos meditati fuerint? quomodo in spiritum DEI inquisiverint? & quæ denique cujuslibet loci, non ementita aut spuria, sed germana sit ac sincera sententia? ex indole linguarum & internis cuilibet textui argumentis, perscrutari? Qui, cum in Scripturæ quoddam oraculum incidunt, exteriora solummodo ejus, ut canis è Nilo, degustant, nec, quem verborum contextus requirat, sed quis esse ex commentitiis humani cerebri imaginationibus possit, sensum, velut aliud agentes, proponunt, ludere mihi in re seriâ videntur & veritatem prodere potius, quam lectori, ejusdem cupido, instillare.

CXXIX. Denique, quod palmarium est, exemplo analyseos Logicæ, juventuti Scholasticæ, in examinandis adversariorum quorumlibet argumentis, quo studio certè nihil uspiam utilius est, præeundum fuit. Quod verò hoc feliciter ea in materia fieri potest, in qua frequentior occasio est, sive in facultate *ἐπιμαντινῶν*, si-